

Alfred Nobel
University

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ
У НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

**XI Міжнародна науково-практична
конференція молодих вчених і студентів**

**TRANSFORMATION
OF ECONOMIC SYSTEMS AND INSTITUTIONS
IN THE NEW GEOSTRATEGIC REALITIES**

**Proceedings of 40th International
Scientific and Practical Conference
for Young Scientists and Students**

Том 2

**20-21 квітня 2026 р.
April 20-21, 2026**

ANU
Alfred Nobel
University

duan.edu.ua

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ
ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

**TRANSFORMATION OF ECONOMIC
SYSTEMS AND INSTITUTIONS IN THE NEW
GEOSTRATEGIC REALITIES**

*Матеріали XL Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених і студентів*

*Proceedings of 40th International Scientific and Practical
Conference of Young Scientists and Students*

Том 2

Електронне видання

*20-21 квітня 2026 р.
April 20-21, 2026*

Дніпро
2026

УДК 339.92

Т 65

Організаційний комітет:

- В. Соколова, PhD з державного управління, проректор з наукової та міжнародної роботи Університету імені Альфреда Нобеля – голова*
- С. Феодорова, д.е.н., професор, зав. кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля – заступник голови*
- С. Геращенко, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»*
- О. Задоя, к.е.н., доцент кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля*
- Р. Ключник, к.пол. н., доцент кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля*
- Е. Лимонова, к.е.н., доцент кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля*
- А. Магдич, к.е.н., доцент кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля*
- В. Матей, к.е.н., доцент кафедри міжнародних фінансів Київського національного університету імені Тараса Шевченка*
- Л. Буря, методист кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля – технічний секретар*

Науковий комітет:

- А. Задоя, д.е.н., професор кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля – голова*
- С. Кузьмів, д.е.н., професор кафедри глобальної економіки Університету імені Альфреда Нобеля – заступник голови*
- Анураг Газаріка, PhD, старший викладач та академічний радник Глобального міжконфесійного університету (США)*
- Р. Джабраїлов, д.ю.н., професор, заступник директора з наукової роботи Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Мамутова Національної академії наук України»*
- Ю. Петруня, д.е.н., професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Університету митної справи та фінансів*
- В. Осецький, д.е.н., професор кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка*
- А. Філіпенко, д.е.н., професор, Президент Всеукраїнської асоціації економістів міжнародників*
- Богуслав Шлюсарчик, д.е.н., професор, доктор економічних наук, професор, Карпатський державний коледж у Кросно (Польща)*
- Фан Мінь Дук, PhD, доцент, відділ міжнародного співробітництва Академії журналістики та комунікацій (В'єтнам)*

Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях: Матеріали XL Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів, Дніпро, 20-21 квітня 2026 р. [Електронне видання]. У 2-х томах. Том 2. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2026. 216 с.

ISBN 978-966-434-628-0

Збірник містить матеріали доповідей учасників XL Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів «Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях». У ньому представлено наукові підходи дослідників з України, Великої Британії, Польщі, Чехії, В'єтнаму та інших країн до оцінки сучасних процесів глобалізації та розвитку інтеграційних тенденцій у світовій економіці. Значну увагу приділено трансформації економічних систем і інституцій, питанню підвищення рівня конкурентоспроможності країн ЄС, а також змінам у європейській безпековій архітектурі під впливом нових геостратегічних викликів. Окремо розглянуто вплив російської агресії проти України на національні та глобальні економічні процеси. Матеріали подано в авторській редакції; висловлені позиції можуть не збігатися з точкою зору організаційного комітету конференції.

Відповідальний за випуск: С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор,
зав. кафедри глобальної економіки.

**Співфінансується
Європейським Союзом**

«Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them».

«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2026

ISBN 978-966-434-628-0

ЗМІСТ

Матеріали круглого столу «Нова архітектура європейської безпеки у сучасних геостратегічних реаліях»

Доповіді

<i>Drobotun V. Využití nátlakových nástrojů v bipolárním úspořádaní: případ USA vůči Rusku a Ukrajině.....</i>	7
<i>Veretilnyk O. Strategia gospodarcza Afganistanu (2021–2026) a konflikty zbrojne w Iranie i Pakistanie.....</i>	17
<i>Vizničenko S. Súčasní přístupy do formování byznys-modelů podnikání v podmínkách digitální ekonomiky.....</i>	24
<i>Kaluzhna Yu. Ormuzký průtok v systému geopolitických šoků: výzvy pro strategickou autonomii ES a transformace světového energetického trhu.....</i>	32
<i>Ključnik P. Mezinárodní ekonomická a politická bezpečnost v podmínkách nejistoty.....</i>	46
<i>Novosela A. Vliv sociálních sítí na rozvoj byznysu.....</i>	52
<i>Nosova N. Integrace Ukrajiny do ES jako možnost stabilního rozvoje domácího zemědělství.....</i>	58
<i>Petrova V. Informační válka jako součást současných konfliktů.....</i>	62
<i>Rychagova V. Fenomen umělé inteligence: zvláštnosti šíření a fungování.....</i>	70
<i>Saxno T., Pashchenko B. Globální rizika jako determinanty strategického plánování a odolnosti byznysu v podmínkách globální nestability... </i>	77
<i>Turčina I. Transformace metodologie faktorní analýzy zisku podnikání v podmínkách vojenské destabilizace a relokace.....</i>	82
<i>Fesun A. Strategie Soft Power u vnější politiky vedoucích států světa.....</i>	85

Tezi dopověдей

<i>Ivanova R. The role of international financial organizations in the transformation of Ukraine's economic institutions under new geostrategic realities.....</i>	93
<i>Korohodova O. International product life cycle management based on industry 4.0-5.0 and circular economy .....</i>	95

<i>Kraus K., Kraus N. Evolutionary processes of industries 4.0 and 5.0 on the way to the emergence of industry 6.0.....</i>	99
<i>Баранов Г. Глобалізація та глобальні проблеми сучасності.....</i>	101
<i>Березюк-Рибак І. Розвиток аграрного виробництва як платформа взаємодії України та ЄС.....</i>	104
<i>Брюховецька Н. Ціннісні орієнтири використання людських ресурсів і формування людського капіталу в умовах міжнародної інтеграції.....</i>	114
<i>Булєєв І. Еволюція підприємств та формування адаптивних бізнес-структур в умовах інтернаціоналізації виробництва.....</i>	117
<i>Воронова А., Смирнова Т. Напрями післявоєнної реконструкції України.....</i>	122
<i>Громова О. Комунікаційний менеджмент як інструмент підвищення довіри до українських підприємств на міжнародному ринку у контексті післявоєнної трансформації економіки України.....</i>	126
<i>Захарова О. Ключові пріоритети розвитку української освіти для інтеграції в європейський простір.....</i>	128
<i>Захарова О., Юрко І. Роль інтелектуального капіталу в інноваційному розвитку підприємства в повоєнний період.....</i>	131
<i>Касьянова Н. Цифровізація як трансформаційний чинник міжнародної торгівлі послугами.....</i>	134
<i>Ковера С., Загоруйко С. Адаптивне управління виробничим потенціалом промислового підприємства в умовах воєнно-повоєнної трансформації та євроінтеграції.....</i>	138
<i>Копілева-Ромащенко У., Глуценко Я., Корогодова О. Політико-правове середовище Франції як фактор трансформації міжнародних економічних відносин.....</i>	142
<i>Кудин М. Роль безготівкової економіки у повоєнному відновленні України.....</i>	149
<i>Манолова К. Умови забезпечення стійкості підприємств в умовах кризових явищ.....</i>	151
<i>Марцішевський Б. Перспектива розвитку зеленої економіки в Україні в контексті європейської інтеграції.....</i>	155
<i>Марцішевський Б. Розвиток екоіндустріальних парків як драйвер повоєнного відновлення економіки України.....</i>	159
<i>Марченко О. Глобалізація сучасного світу: перспективи та суперечності.....</i>	164
<i>Масляєва О. Вплив зовнішньоекономічної діяльності України на економіку європейських країн: експорт зерна під час війни.....</i>	167
<i>Онїкієнко Н. Менеджмент у міжнародному економічному співробітництві: формування стратегій ефективної інтеграції підприємств на глобальних ринках.....</i>	170

С. 40–51. – Режим доступу:
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5129>

2. Lytvynenko P., Khlebynska O., Lytvynenko N. Digital transformation of business communications as a driver of company's investment attractiveness / P. Lytvynenko, O. Khlebynska, N. Lytvynenko // *Economy and Society*. – 2024. – № 69. – С. 123–136.

3. Живко М. О., Бойко О. Т., Шегинська А. І. Social communications management in the foreign economic activity system in times of crisis transformation: a strategy of trust and international reputation / М. О. Живко, О. Т. Бойко, А. І. Шегинська // *Perspectives*. – 2025. – № 1. – С. 25–37.

4. Horbal N., Buchkovska A. Impact of the war in Ukraine on marketing communications of enterprises / N. Horbal, A. Buchkovska // *Scientific Messenger of Lviv Polytechnic National University*. – 2025. – Vol. 7, № 2. – С. 138–149.

5. Євтушок О., Бахчиванжи Л., Донець Л. Інтеграція маркетингових стратегій та бізнес-аналітики у забезпеченні виходу на міжнародні ринки: комунікаційний аспект / О. Євтушок, Л. Бахчиванжи, Л. Донець // *Економіка та суспільство*. – 2024. – № 70. – С. 87–98.

О. Захарова,
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси (Україна)

КЛЮЧОВІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ІНТЕГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР

Сучасні процеси європейської інтеграції України зумовлюють необхідність модернізації національної системи освіти відповідно до стандартів і принципів європейського освітнього простору. Освіта відіграє ключову роль у формуванні конкурентоспроможного людського капіталу, здатного забезпечити інноваційний розвиток держави та її ефективну участь у міжнародному співробітництві. У цьому контексті особливого значення набуває визначення стратегічних пріоритетів розвитку української освіти, спрямованих на підвищення якості навчання, академічної мобільності та інтеграції до європейських освітніх і наукових програм. Важливими є також удосконалення змісту освітніх програм, розвиток цифрових компетентностей, впровадження сучасних педагогічних технологій й безкомпромісний перехід на добросесійні практики. Додатковим викликом для освітньої системи України є необхідність її адаптації до умов повоєнного відновлення та

відбудови держави. Саме тому визначення ключових напрямів реформування освіти відповідно до європейських підходів набуває особливої значущості. Це сприятиме підвищенню якості підготовки фахівців, зміцненню міжнародного співробітництва та успішній інтеграції України до європейського освітнього простору.

Які ж напрями реформування української вищої освіти мають стати пріоритетними на найближчі роки? Важливим напрямом реформування освіти є узгодження національних освітніх стандартів із принципами європейського освітнього простору. Це передбачає впровадження компетентнісного підходу, використання системи кредитів ECTS та забезпечення прозорості освітніх програм. Така гармонізація сприяє взаємному визнанню дипломів і полегшує академічну та професійну мобільність випускників. Значні зрушення у цьому напрямі здійснено з моменту приєднання України до Болонського процесу, що офіційно сталося у травні 2005 р. та відбулося поступове запровадження трирівневої системи підготовки «бакалавр-магістр-доктор філософії», при тому, що перший та другий рівні було реалізовано закладами освіти країни ще в 1998 р., а третій – у 2016 р.

Реформування освіти передбачає розвиток ефективної системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості навчання. Це включає регулярне оцінювання освітніх програм, удосконалення методів викладання та підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників. У результаті зростає рівень підготовки фахівців та конкурентоспроможність українських закладів освіти. В Україні вже запроваджено національні механізми контролю якості освіти, зокрема систему акредитації освітніх програм і незалежні інституції для оцінювання діяльності університетів на основі створення в квітні 2015 р. Національного агентства забезпечення якості вищої освіти. Поступово впроваджуються внутрішні системи забезпечення якості в закладах освіти та нові вимоги до освітніх програм. Проте рівень якості навчання та матеріально-технічної бази університетів ще суттєво відрізняється від провідних європейських стандартів здебільшого через нехватку фінансових ресурсів у університетах.

Одним із важливих напрямів є розширення можливостей для навчання, стажування та проведення наукових досліджень у міжнародному середовищі. Академічна мобільність сприяє обміну досвідом між студентами, викладачами та науковцями різних країн. Це допомагає інтегрувати українську освіту у світовий науково-освітній простір. Українські студенти та викладачі активно беруть участь у міжнародних програмах академічного обміну, зокрема у програмах Європейського Союзу. В університетах розширюється співпраця з

іноземними закладами освіти, створюються спільні освітні програми та наукові проекти. Водночас рівень мобільності все ще залишається нижчим, ніж у багатьох країнах Європи, і до того ж в останні чотири роки спостерігаються складності з виїздом за цілями мобільності українських студентів та викладачів чоловічої статі через об'єктивні причини.

Сучасна освіта потребує активного впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес. Це передбачає розвиток онлайн-освіти, використання цифрових платформ для навчання та створення електронних освітніх ресурсів. Цифровізація робить освіту більш доступною, гнучкою та ефективною. В Україні активно впроваджуються цифрові платформи для навчання, електронні журнали, дистанційні курси та онлайн-освіта. Особливо швидкий розвиток цифрових інструментів відбувся під час пандемії та в умовах війни, коли дистанційне навчання стало необхідністю. Проте цифрова інфраструктура різних закладів освіти розвинена нерівномірно, що створює певні диспропорції у доступі до якісної освіти.

Важливим напрямом є посилення зв'язку між освітою, наукою та бізнесом. Реалізація даного напрямку передбачає оновлення змісту освітніх програм відповідно до сучасних вимог економіки та активне залучення роботодавців до формування навчальних програм. Такий підхід сприяє підготовці фахівців, які мають практичні навички та відповідають потребам сучасного ринку праці. В Україні поступово розширюється співпраця між університетами, бізнесом та державою з метою адаптації освітніх програм до потреб економіки. У навчальні програми впроваджуються практичні компоненти, стажування та дуальна освіта. Водночас проблема розриву між теоретичною підготовкою та реальними потребами ринку праці ще залишається актуальною. До того ж, важливо вже сьогодні конструювати освітні програми таким чином, щоб вони були максимально зорієнтованими на розв'язання проблем повоєнного відновлення економіки країни.

Попри суттєві кроки у реформуванні системи вищої освіти, в Україні все ще існує низка проблем, які потребують вирішення для повноцінної інтеграції до європейського освітнього простору. Однією з ключових проблем залишається недостатній рівень фінансування закладів вищої освіти, що обмежує можливості розвитку сучасної матеріально-технічної бази та проведення наукових досліджень. Також актуальним є питання оновлення освітніх програм відповідно до сучасних вимог ринку праці та європейських стандартів підготовки фахівців. Важливим викликом є необхідність підвищення рівня академічної доброчесності та ефективної боротьби з плагіатом і

корупційними проявами в освітньому середовищі. Окрім цього, потребує подальшого розвитку система міжнародної співпраці та участі українських університетів у спільних освітніх і наукових проєктах із європейськими партнерами. Значну увагу також слід приділити підвищенню рівня володіння іноземними мовами серед здобувачів освіти і викладачів, що є важливою умовою академічної мобільності. Запровадження принципів STEAM-освіти також дозволить посилити міждисциплінарний підхід до навчання, поєднуючи науку, технології, інженерію, мистецтво та математику [1]. Подолання цих проблем сприятиме підвищенню якості вищої освіти та створитиме передумови для інтеграції України до європейського освітнього простору.

Отже, Україна вже зробила важливі кроки у реформуванні освіти відповідно до європейських принципів, однак значна частина змін все ще перебуває на етапі поступового впровадження та потребує подальшого вдосконалення. А на це потрібен час, достатня кількість ресурсів, висококомпетентний кадровий склад та послідовна державна політика, спрямована на підтримку освітніх реформ.

Список використаних джерел

1. Захарова О.В. Потенціал STEAM-освіти для розвитку знань та наукових здібностей професіонала. Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. 2025. №2 (34). С. 20-33.

**О. Захарова,
І. Юрко,
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси (Україна)**

РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Сьогодні в Україні йде війна, проте через певний період часу за умов повосенного відновлення виникне необхідність пошуку ефективних чинників забезпечення інноваційного розвитку підприємств, щоб досягти на цьому підґрунті швидких результатів відновлення та оздоровлення економіки країни. У цьому контексті особливого значення набуває інтелектуальний капітал як ключовий ресурс формування конкурентних переваг і стійкого економічного зростання. Саме знання, компетенції персоналу, організаційні можливості та інноваційний потенціал стануть визначальними для відновлення та модернізації діяльності підприємств як основного драйвера економіки. В умовах обмеженості матеріальних і фінансових ресурсів інтелектуальний

Наукове видання
**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У
НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

Матеріали XL Міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених та студентів

Том 2

20-21 квітня 2026 р.
(українською, польською, чеською та англійською мовами)

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 720-71-52, e-mail: k.rio@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.